

Geachte,

Graag wil ik reageren op uw wetsvoorstel tot verbetering kinderopvangtoeslag. En dan specifiek het onderdeel verduidelijking rondom openingstijden van de kinderopvang. Het uitgangspunt dat u beschrijft is dat u zich beperkt tot verduidelijking en niet tot aanpassing. Recht op kinderopvang toeslag bestaat slechts over uren waarover een overeenkomst is, de opvang daadwerkelijk geopend is en uren die betaald zijn. Uitzondering hierop zijn feestdagen. Hiernaast geeft u aan dat het niet de bedoeling is dat er overheidsmiddelen worden aangewend voor kinderopvangtoeslag over uren waarop er geen opvang wordt afgenomen.

Naar mijn idee is het zeer bijzonder dat er onduidelijkheden bestaan. De indruk wordt gewekt dat er geen onduidelijkheden zijn, maar grenzen worden opgezocht en de toeslagen hier feitelijk voor misbruikt worden. Ouders zijn als aanvrager verantwoordelijk. Echter is de ervaring dat zij gedwongen worden om mee te werken aan voorwaarden vanuit de opvangorganisatie. Doen zij dit niet dan kunnen zij geen gebruik van de voorziening maken of komen de kosten volledig voor eigen rekening.

Wanneer we feitelijk kijken naar de voorwaarden zit onduidelijkheid in de laatste COA onderhandeling van de branche. Hierin zijn jaarlijks twee studiedagen uit onderhandeld. Opvangorganisaties kiezen ervoor de opvang op deze dagen te sluiten en berekenen dit op dezelfde wijze als feestdagen door. Hier is het in eerste instantie al uitermate bijzonder dat feestdagen (dagen waarop geen opvang wordt aangeboden) aan ouders worden doorberekend en dat hier ook nog een tegemoetkoming in de vorm van kinderopvangtoeslag tegenover staat. Dat deze factureringswijze ook voor de studiedagen wordt toegepast is zeer onwenselijk en onacceptabel. Verduidelijking zou erin moeten zitten dat er geen uren gefactureerd mogen worden waarop de opvang gesloten is.

Hiernaast is er beschreven dat er recht op kinderopvangtoeslag kan bestaan over uren waarop er geen opvang wordt afgenomen. Dit kan bijvoorbeeld zo zijn wanneer het kind voor sluitingstijd wordt opgehaald en deze uren wel zijn afgenomen of wanneer het kind vanwege ziekte wordt afgemeld. Er is dan sprake van een schriftelijke overeenkomst, de opvang is daadwerkelijk geopend en beschikbaar en de uren zijn betaald. Echter was het kind niet aanwezig. Als uitgangspunt is het begrijpelijk dat ook over deze uren kinderopvangtoeslag wordt verstrekt. Echter wordt deze geboden ruimte misbruikt. Flexibele contracten zijn vrijwel niet meer mogelijk en opvangorganisaties zetten contracten in op een afnameverplichting van 11 uur (en bij BSO voor volledige middagen). Dit terwijl ouders in veel gevallen deze uren bij voorbaat niet nodig hebben voor de opvang van hun kind. Ouders nemen dus structureel een opvang dag af terwijl ze vooraf weten dat deze uren structureel te veel zijn.

Wanneer er een doelstelling is om zorgvuldig en rechtmatig om te gaan met gelden die door de overheid beschikbaar worden gesteld, is het goed om kritisch te kijken naar de wijze waarop deze ingezet worden. Het zou dan ook de aanbeveling zijn dat er geen kinderopvangtoeslag wordt verstrekt over uren waarop de opvang gesloten is (om dit te verduidelijken dus ook niet over feestdagen). Hiernaast verdient het de aanbeveling om enkel kinderopvangtoeslag te verstrekken over opvanguren waarop het kind daadwerkelijk op de opvang aanwezig was. Wat betreft deze laatste besef ik mij dat deze beschrijving onvoldoende ruimte laat. Er zou verder onderzoek nodig zijn om de beschrijving zodanig vorm te geven dat dit leidt tot een reële regeling die toepasbaar, controleerbaar en te handhaven is.

Mijn conclusie is dan ook om:

- 1: Verduidelijking van de openingstijden te bieden door het recht op kinderopvangtoeslag te beperken tot uren waarop de opvang daadwerkelijk is geopend.
- 2: Onderzoeken en in een afzonderlijk voorstel verwerken hoe het recht op kinderopvangtoeslag zoveel mogelijk beperkt kan worden tot de uren waarop de ouder ook daadwerkelijk van plan was om deze uren af te nemen.

Wat betreft beide punten zou er voor de ouder duidelijkheid geboden kunnen worden door dit in het aanvraagformulier uit te vragen. Vanuit dit aanvraagformulier kunnen de gestelde vragen duidelijkheid geven over de uren waarover kinderopvangtoeslag aangevraagd mag worden. Daarnaast geeft dit formulier ruimte om aan de ouder toelichting te geven.

Daarnaast lijken opvangorganisaties ondersteuning nodig te hebben in de wijze waarop zij de uren factureren. Zij proberen de jaarlijkse uren in 12 gelijke termijnen te factureren, dit draagt bij aan zo min mogelijk wijzigingen m.b.t. de individuele aanvraag van kinderopvangtoeslag. Deze werkwijze maakt contractwijzigingen, flexibele opvang, ruildagen, vakanties, feestdagen, studiedagen, enz. erg lastig te factureren. Door hier met de branche en ouders over in gesprek te gaan zou er een passende oplossing gevonden kunnen worden waarbij er zo min mogelijk uren worden gefactureerd die nooit afgenomen zullen worden.

Tot slot mag worden opgemerkt dat er zorgvuldig omgegaan dient te worden met overheidsfinanciën. Zeker vandaag de dag waarin er op meerdere plekken grote tekorten zijn en waar de belangen vele malen hoger liggen. Het is naar mijn inzien kwalijk te noemen dat de kinderopvangbranche niet zelfstandig in staat is om opvang uren op een eerlijke wijze te factureren die recht doet aan de beschikbaar gestelde toeslagen. Daarnaast doet deze branche hiermee een onnodig beroep op de volle arbeidsmarkt. Zij houden vacaturruimte bezet voor uren die niet worden afgenomen. Deze medewerkers kunnen ook beschikbaar zijn in andere sectoren als het onderwijs, de gehandicaptenzorg, sociaal werk, enz.

Doormiddel van deze reactie heb ik ernaar gestreefd om mijn zienswijze op een heldere wijze te beschrijven. Het eerste punt heeft rechtstreekse betrekking op uw voorstel en voor het tweede punt zou een vervolg nodig zijn. Als vanzelfsprekend ben ik bereid om mijn zienswijze toe te lichten, mocht u daar behoefte aan hebben.

Met vriendelijke groet,